

**Maliszewska, Izabella / Maliszewski,
Stanisław**

**Kalendarium zmagania o Muzeum
Powstania Warszawskiego**

Almanach Muzealny 4, 333-343

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Izabella i Stanisław Maliszewscy

KALENDARIUM ZMAGAŃ O MUZEUM POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

1981

Zawiązuje się Społeczny Komitet Budowy Muzeum Powstania Warszawskiego. Z pomocą prasy, radia i telewizji organizuje się przy ul. Bielańskiej wielką akcję zbierania eksponatów dla przyszłego Muzeum, zwieńczoną potem wystawą w Podchorążówce w Łazienkach.

1 sierpnia 1981

Decyzją nr 1187/A ruiny byłego Banku Polskiego zostają wpisane do rejestru zabytków jako reduta powstańczych walk w 1944 r.

1982

Stan wojenny przerywa dynamicznie rozpoczęte starania o Muzeum. Działacze Społecznego Komitetu podejmują decyzję o samorozwiązaniu, przekazując zebrane eksponaty pod skrzydła Muzeum Historycznego m.st. Warszawy.

1983

Decyzją Prezydenta Warszawy powołane zostaje Muzeum Powstania Warszawskiego jako oddział Muzeum Historycznego.

5 października 1984

Decyzją nr 42/84 Stołecznej Komisji Planowania Urzędu m.st. Warszawy ustalona zostaje lokalizacja terenu i obiektu na Muzeum Powstania Warszawskiego przy ul. Bielańskiej.

1986

We współpracy z SARP-em rozpisany zostaje konkurs architektoniczny na siedzibę przyszłego Muzeum (liczącego 3500 m kw powierzchni użytkowej) przy ul. Bielańskiej. Konkurs wygrywa projekt architektów: Konrada Kuczy-Kuczyńskiego, Andrzeja Miklaszewskiego i Zbigniewa Pawłowskiego.

1986–1989

Prace budowlane, które miały być finansowane przez władze Warszawy nawet się nie rozpoczynają. Przeszkodą nie do pokonania jest wykwaterowanie filii „Pol-

coloru”, która w podziemiach Banku przy ul. Bielańskiej ma warsztaty produkcji specjalnej i magazyny. Pomimo oficjalnej decyzji o eksmisji nic się nie dzieje.

1992-1993

Po upadku komunizmu, w ramach porządkowania spraw własnościowych Warszawy, decyzją nr 224/92 Wojewody Warszawskiego Bogdana Jastrzębskiego z **7 kwietnia 1992 r.** z mocy prawa wieczystym użytkownikiem działki przy ul. Bielańskiej 10 zostaje, za cenę 5 miliardów zł... „Polcolor” (Zakłady Lamp Profesjonalnych), który czym prędzej odsprzedaje ten teren, za 45 miliardów zł, prywatnej spółce niemieckiej, która przybrała nazwę „Reduta” - zawarcie aktu notarialnego (Rep. A Nr 3976/93) z **22 lipca 1993 r.**

Spółka „Reduta” po zapoznaniu się z projektem architektonicznym pp. Kuczy-Kuczyńskiego i Miklaszewskiego, zaproponowała zamiast Muzeum „Miejsce Pamięci” o powierzchni użytkowej 280 m kw!

1990-1994

Skromny zespół Muzeum Powstania Warszawskiego kontynuuje działalność w zakresie powiększania zbiorów. Okazją do zaprezentowania eksponatów tkwiących na codzien w magazynach są kolejne wystawy: „Powstanie chłopców pełne...”, „Kultura powstańczej Warszawy”, „Pamiętki osobiste z Powstania Warszawskiego”. Wystawa zorganizowana z okazji 50. rocznicy wybuchu Powstania pt. „Powstanie Warszawskie. Świadectwa historii. Tradycja. 1944-1994” zostaje uhonorowana nagrodą I stopnia Ministra Kultury i Sztuki jako „Wydarzenie Muzealne Roku”.

1994

Na wniosek burmistrza Jana Rutkiewicza, Rada Gminy Warszawa Śródmieście przeznacza na Muzeum Powstania 80 miliardów zł.

Niestety, pieniądze przyznane przez burmistrza Rutkiewicza zostają później rozdysponowane przez Prezydenta Warszawy Stanisława Wyganowskiego na inne cele.

4 lutego 1994

Wystąpienie Społecznego Komitetu do prokuratury warszawskiej z wnioskiem o sprawdzenie prawidłowości zawarcia umowy kupna-sprzedaży nieruchomości, która jako figurująca w rejestrze zabytków nabyta została bez wymaganej zgody Ministra Kultury i Sztuki. Akta w tej sprawie zostały przekazane do Prokuratury Wojewódzkiej **13 kwietnia 1994 r.** przez Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Wojewódzkiego.

21 kwietnia 1994

Wydane „Warunki wykorzystania terenu” zał. nr 2 do wskazania lokalizacyjnego, znak GP/R/7334/7/94 stwierdzają:

„...6. Architektoniczne wytyczne do projektowania: zasady kształtowania formy architektonicznej obiektu muszą uwzględniać wybitne znaczenie kulturowe, historyczne i emocjonalne miejsca jako dawnej siedziby Banku Polskiego i reduty Powstania Warszawskiego oraz jego przyszłą ważną rolę w krajobrazie Warszawy [...]

- należy zarezerwować powierzchnię pod przewidziany program Muzeum Powstania Warszawskiego... [podkr. *I.M., S.M.*].

Do zaprojektowania Muzeum ponownie zostają zaproszeni architekci: Kucza-Kuczyński i Miklaszewski, z którymi **26 kwietnia 1994 r.** firma „Dom Borowski Arkitekter AB Stockholm” zawiera umowę o usługi projektowe. Firma „Kucza-Kuczyński, Miklaszewski – Architekci” przyjmuje do wykonania w ramach całości projektu budynku przy ul. Bielańskiej 10 – projekt wstępny i roboczy Muzeum o powierzchni użytkowej 3300 m kw.

W **50. rocznicę** Powstania Warszawskiego zostaje wmurowany kamień węgielny pod budowę przyszłego Muzeum.

25 kwietnia 1995

Decyzja nr 252/95 (WKZIN 1187/1693/95) Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków orzekająca o uzgodnieniu pod względem konserwatorskim projektu architektoniczno-budowlanego elewacji od strony ul. Bielańskiej oraz programu prac konserwatorskich nieruchomości przy ul. Bielańskiej 10 ze spółką „Reduta”.

25 września 1995

Porozumienie wstępne między spółką „Reduta” a Gminą Warszawa Centrum w sprawie utworzenia, finansowanego przez Gminę, Muzeum Powstania Warszawskiego na nieruchomości przy Bielańskiej 10 „Centrum Reduta” – o powierzchni ogólnej 3000 m kw.

1996

Po negocjacjach Urzędu Wojewódzkiego ze spółką „Reduta”, w zamian za notarialny akt własności terenu przy ul. Bielańskiej 10 (Rep. A nr 830/96 z **2 lutego 1996 r.**), prezes spółki Antoni Feldon zobowiązuje się zbudować, w ramach własnej inwestycji kompleksu biurowo-bankowego, Muzeum (o powierzchni użytkowej 2500 m kw) w stanie surowym do końca 1999 r. i przekazać je na własność miastu.

Prezydent Warszawy Marcin Świącicki przeznacza 10 miliardów zł na wyposażenie Muzeum Powstania Warszawskiego. Dzięki tej dotacji udaje się zakupić wiele unikalnych eksponatów, a wcześniej pozyskane pamiątki poddaje się zabiegom konserwatorskim. Zbiory Muzeum powiększają się wielokrotnie.

1997

Wciąż skromny zespół Muzeum Powstania kontynuuje akcję zakupu eksponatów i organizuje kolejne wystawy: „Z barykady za druty” – obozy jeńckie po Powstaniu Warszawskim i „Oddziały Powstania Warszawskiego” (wystawa sponsorowana przez Fundację „Warszawa walczy 1939-1945”, eksponowana w Pałacu Lubomirskich).

28 marca 1997

Związek Powstańców Warszawskich kieruje zażalenie do Wojewody Warszawskiego w sprawie uchwały Komisji Ładu Przestrzennego i Ochrony Środowiska Rady Dzielnicy Śródmieście w Gminie Centrum (z 26 marca 1997 r.) przyznającej spółce „Reduta” prawo dysponowania pomieszczeniami przeznaczonymi uprzednio na Muzeum.

10 kwietnia 1997

Pismo Związku Powstańców Warszawskich do Wydziału Architektury, Nadzoru Budowlanego i Ochrony Środowiska Urzędu Dzielnicowego Warszawa Śródmieście o niezatwierdzenie projektu architektonicznego budynku biurowego przy ul. Bielańskiej 10.

28 listopada 1997

Pismo Wicewojewody Warszawskiego (G. 2.1.7224a/597/91/97) do Antoniego Feldona o informację czy zobowiązania spółki „Reduta” dotyczące wybudowania Muzeum zostaną wykonane w czasie umożliwiającym realizację do 31 grudnia 1999 r. zobowiązania Skarbu Państwa – tj. przeniesienia na rzecz spółki własności działki nr 38 przy ul. Bielańskiej 10.

27 marca 1998

Pismo spółki „Reduta” do Wicewojewody Warszawskiego stwierdzające, że zobowiązanie wykonania pomieszczeń Muzeum w stanie surowym do 31 grudnia 1999 r. będzie dotrzymane [podkr. *I.M., S.M.*].

23 listopada 1998

Pismo spółki „Reduta” do Wicewojewody Warszawskiego informujące o rozpoczęciu prac nad budową Muzeum oraz prośbą o akceptację zmiany położenia pomieszczeń muzealnych, tj. przeniesienia do zabytkowej części budynku na rogu Bielańskiej i Daniłowiczowskiej.

25 listopada 1998

Związek Powstańców Warszawskich w piśmie do Wicewojewody Warszawskiego wyraża zgodę na przeniesienie Muzeum do zabytkowej części – budynku dawnego Banku Polskiego.

9 grudnia 1998

Pismo Wojewody Warszawskiego do Antoniego Feldona w sprawie budowy Muzeum z prośbą o podanie harmonogramu prac i określenia terminu zakończenia budowy, w celu realizacji umowy z 9 lutego 1996 r.

15 kwietnia 1999

Pismo Dyrektora Muzeum Historycznego m.st. Warszawy do Wojewody o zajęcie stanowiska w sprawie inwestycji Muzeum.

Tymczasem na spotkaniu z radnymi Gminy Śródmieście (**kwiecień 1999 r.**), architekt Michał Borowski, pełnomocnik spółki „Reduta” po raz kolejny przyrzeka i obiecuje, że Muzeum Powstania Warszawskiego w stanie surowym zostanie wybudowane do końca 1999 r.

6 czerwca 1999

Wniosek prezesa spółki „Reduta” do Wicewojewody Mazowieckiego o zmianę aneksu do umowy notarialnej w części dotyczącej umiejscowienia Muzeum.

1 lipca 1999

W wywiadzie dla „Gazety Wyborczej” architekt Borowski mówi: „Nie ma kustosza muzeum. Czy wiadomo, co tam będzie pokazywane? Nie wiadomo. Czy ekspozatów jest więcej niż na dwa pokoje z kuchnią?”

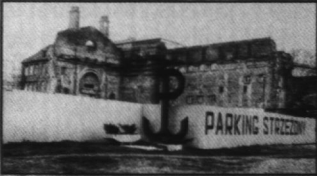
5 lipca 1999

Otwarcie wystawy „Zbiory Muzeum Powstania Warszawskiego czekają...” w salach Muzeum Historycznego m.st. Warszawy, przygotowanej przez pracowników Muzeum Powstania Warszawskiego pod kierunkiem st. kustosz Izabelli Maliszewskiej. Jest to prezentacja najciekawszych eksponatów zgromadzonych przez Muzeum Powstania. Zbiory Muzeum wzbogacają też wystawę „Warszawa lat wojny i okupacji 1939–1945” eksponowaną w sierpniu i wrześniu w Pałacu Lubomirskich.

zbiory
Muzeum
Powstania
Warszawskiego
czekają...

Wystawa
w 55 rocznicę
Powstania
Warszawskiego

lipiec-październik 1999
Muzeum Historyczne
m. st. Warszawy
Rynek Starego Miasta 42

1. Plakat towarzyszący wystawie autorstwa Ksawerego Piwockiego

Od lipca 1999

Spółka „Reduta” wypowiada współpracę architektom – Konradowi Kuczy-
Kuczyńskiemu i Andrzejowi Miklaszewskiemu, którzy mieli być odpo-
wiedzialni za projekt Muzeum.

12 sierpnia 1999

Pismo I Wicewojewody Mazowieckiego do Antoniego Feldona (w zwią-
zku z pismem z 6 czerwca 1999 r.) o uszczegółowienie propozycji zapisów
zmieniających umowę z 9 lutego 1996 r.

wrzesień 1999

„Budimex” na zlecenie spółki „Reduta” rozpoczyna inwestycję Muzeum
Powstania Warszawskiego wg nowego projektu, zmieniając ustaloną w akcie
notarialnym lokalizację. Prezes spółki Antoni Feldon zapewnia, że inwesty-
cja będzie oddana w stanie surowym zamkniętym do końca 1999 r.

7 października 1999

I Wicewojewoda Mazowiecki w piśmie do prezesa spółki „Reduta” infor-
muje, że ze względu na upływający termin, racjonalnym rozwiązaniem jest
wywiązanie się spółki z zobowiązania wynikającego z umowy z 9 lutego
1996 r.

10 listopada 1999

Spółka „Reduta” przesyła Wojewodzie Mazowieckiemu projekt zmian ak-
tu notarialnego.

W połowie grudnia 1999

„Reduta” na terenie budowy przy ul. Bielańskiej urządza tzw. wiechę, choć
do zakończenia stanu surowego zamkniętego jest jeszcze bardzo daleko.

11 stycznia 2000

Wobec nie wywiązania się spółki „Reduta” z wybudowania obiektu w usta-
lonym terminie, Wojewoda Mazowiecki Antoni Pietkiewicz występuje do spół-
ki o zapłacenie zastrzeżonej kary umownej w kwocie dwóch milionów zło-
tych w terminie do 31 stycznia 2000 r. pod rygorem skierowania sprawy na
drogę sądową.

17 stycznia 2000

Pismo A. Feldona do Wojewody Mazowieckiego stwierdzające, że odmowa
zawarcia umowy zamiany (z 11 stycznia 2000 r.) stanowi pogwałcenie zo-
bowiązań Wojewody.

30 marca 2000

Spotkanie Wojewody Mazowieckiego z przedstawicielami Związku Po-
wstańców Warszawskich, Muzeum Historycznego m.st. Warszawy oraz spółki
„Reduta” w sprawie budowy Muzeum Powstania Warszawskiego.

13 kwietnia 2000

Spółeczna Komisja ds. Muzeum Powstania Warszawskiego, powołana przez
Dyrektora Muzeum Historycznego kieruje pismo do Wojewódzkiego Konser-
watora Zabytków z uwagami dotyczącymi prac konserwatorsko-budowlanych
oraz wniosek o natychmiastowe wstrzymanie prac.

maj 2000

Na spotkaniu w Muzeum Historycznym, Społeczna Komisja ds. Muzeum Powstania, przedstawia prezesowi spółki „Reduta” wiele zastrzeżeń do kształtu architektonicznego realizowanego obiektu pod kątem jego przydatności na obiekt muzealny.

12 maja 2000

Pismo Dyrektora Muzeum Historycznego m.st. Warszawy do prezesa spółki „Reduta” w sprawie prac adaptacyjnych budynku Muzeum.

19 maja 2000

Protest Społecznej Komisji dotyczący realizowanej budowy stanu surowego Muzeum Powstania Warszawskiego przy ul. Bielańskiej, skierowany do Wojewody Mazowieckiego, Prezydenta Warszawy i Starosty Powiatu Warszawskiego.

maj 2000

Wojewoda Mazowiecki powołuje Komisję reprezentującą Skarb Państwa, która ma doprowadzić do sfinalizowania umowy ze spółką „Reduta”. Na czele Komisji stoją: dyrektor Jerzy Pindelski z Urzędu Wojewódzkiego i dyrektor Andrzej Hagmajer z ramienia Starostwa.

26 czerwca 2000

W związku z protestem Muzeum Historycznego m. st. Warszawy i Społecznej Komisji w sprawie realizacji budynku Muzeum, I Wicewojewoda Mazowiecki kieruje pismo do Inspektora Nadzoru Budowlanego z prośbą o pilne przeprowadzenie kontroli zgodności budowy z pozwoleniem na budowę i dokumentacją.

4 lipca 2000

Pismo spółki „Reduta” do Wojewody Mazowieckiego z postulatami dokonania wzajemnych rozliczeń zgodnie z umową („zamawiający zapewni finansowanie, postawienie pod klucz i przedstawi kompetentnego użytkownika działki lub strony stwierdzą, że okoliczności nie pozwalają na realizację zamierzenia w rzeczonym miejscu i czasie”).

6 lipca 2000

Pismo I Wicewojewody Mazowieckiego do prezesa A. Feldona przekazujące „Wytyczne programowe do realizowanego projektu budowy Muzeum”.

17 sierpnia 2000

Pismo Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego do A. Feldona, informujące o trybie postępowania w sprawie wydzielenia działki z budynkiem Muzeum przy ul. Bielańskiej 10.

2 października 2000

Narada w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Zespołu ds. Budowy Muzeum Powstania z przedstawicielami Muzeum Historycznego, Związku Powstańców Warszawskich i Światowego Związku Żołnierzy AK. W wyniku ustaleń uzgodniono sposób podziału nieruchomości działki nr 38 przy ul. Bielańskiej 10.

30 listopada 2000

Informacja spółki „Reduta” o złożeniu 2 października 2000 r. w Urzędzie Gminy Warszawa Centrum wniosku o podział nieruchomości. Mimo ustnej zgody prezesa spółki A. Feldona, „Reduta” przesyła inną wersję podziału nieruchomości.

13 grudnia 2000

Pismo Dyrektora Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego do Dyrektora Dzielnic Śródmieście Gminy Warszawa Centrum, dotyczące toczącego się (z wniosku spółki „Reduta”) podziału nieruchomości przy ul. Bielańskiej 10. Prośba o zbadanie zgodności z prawem wydanego w tej sprawie postanowienia.

19 grudnia 2000

Zażalenie Starostwa Powiatu Warszawskiego do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie na postanowienie nr 22/2000 z 12 grudnia 2000 r. i postanowienie nr 20/2000 z 19 listopada 2000 r. wydane przez Urząd Dzielnic Śródmieście Gminy Warszawa Centrum w sprawie podziału nieruchomości przy ul. Bielańskiej 10 (działka 38 KW 112822), wnoszące o ich uchylenie.

28 marca 2001

Pismo p. o. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do Urzędu Dzielnic Śródmieście prowadzącego postępowanie podziałowe, informujące iż projekt podziału nieruchomości zabytkowej przy ul. Bielańskiej 10 wymaga przed zatwierdzeniem uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

26 kwietnia 2001

Pismo Społecznej Komisji ds. Budowy Muzeum Powstania Warszawskiego do Starosty Powiatu Warszawskiego z prośbą o rozważenie możliwości wywłaszczenia spółki „Reduta” z zajmowanego przez nią fragmentu nieruchomości, który ma być przeznaczony na Muzeum.

7 maja 2001

Apel powstańców warszawskich do Wojewody Mazowieckiego o pilne zajęcie się sprawą siedziby dla Muzeum Powstania Warszawskiego.

16 sierpnia 2001

Pismo Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatu Warszawskiego do Społecznej Komisji ds. Budowy Muzeum Powstania Warszawskiego z obietnicą zajęcia się sprawą siedziby dla Muzeum.

27 listopada 2001

Opinia wydana przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków popierająca podział nieruchomości przy ul. Bielańskiej 10, zaproponowana przez Społeczną Komisję ds. Budowy Muzeum Powstania Warszawskiego, skierowana do Wydziału Geodezji i Nieruchomości Urzędu Dzielnic Śródmieście.

13 lutego 2002

Pismo Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w sprawie podziału nieru-

chomości przy ul. Bielańskiej 10, wyrażające zgodę na podział zaproponowany przez spółkę „Reduta”.

31 kwietnia 2002

Spotkanie Społecznej Komisji ds. Budowy Muzeum Powstania Warszawskiego z Wojewodą Mazowieckim. Wojewoda zobowiązuje się do załatwienia spraw własnościowych ze spółką „Reduta” w ciągu kilku miesięcy (zaproponowanie spółce zamiennej działki), aby jak najszybciej przekazać obiekt przy ul. Bielańskiej na placówkę muzealną.

9 września 2002

Spotkanie Społecznej Komisji ds. Budowy Muzeum Powstania z prezydentem Warszawy Wojciechem Kozakiem, który zaproponował przejęcie sprawy budowy Muzeum przez władze miasta i prowadzenie starań odnośnie wykupienia od spółki „Reduta” terenu u zbiegu ul. Bielańskiej i ul. Daniłowiczowskiej.

23 września 2002

Kolejne spotkanie Społecznej Komisji z prezydentem Wojciechem Kozakiem, precyzujące sprawę ewentualnego wykupu obiektu przy ul. Bielańskiej dla Muzeum.

25 września 2002

Decyzja Rady Warszawy o przyznaniu funduszu na wykupienie obiektu u zbiegu Bielańskiej i Daniłowiczowskiej na Muzeum Powstania Warszawskiego oraz dokończenie inwestycji, wyposażenie placówki i jej utrzymanie.

22 października 2002

Spotkanie Społecznej Komisji u prezydenta Wojciecha Kozaka z udziałem prezesa Antoniego Feldona. Prezes spółki „Reduta” zaproponował przekazanie Muzeum Powstania... piwnic.

28 listopada 2002

Spotkanie w Instytucie Historii PAN z udziałem wiceprezydenta Warszawy Andrzeja Urbańskiego i przewodniczącego Rady Warszawy Wojciecha Kozaka. Wobec braku perspektyw na budowę Muzeum przy ul. Bielańskiej, pada propozycja lokalizacji siedziby Muzeum w przyziemiu dawnego zbiornika na gaz obok Gazowni na Woli. Jest to własność firmy „Juma”, której właściciel gotów jest użyczyć obiekt, na okres 50 lat, na Muzeum Powstania Warszawskiego i Panoramę Powstania Waszawskiego projektu Andrzeja Wajdy.

27 stycznia 2003

List Społecznej Komisji ds. Budowy Muzeum Powstania do prezydenta Warszawy Lecha Kaczyńskiego w sprawie podjęcia decyzji odnośnie lokalizacji placówki muzealnej.

3 marca 2003

Spotkanie Społecznej Komisji u wiceprezydenta Andrzeja Urbańskiego i Jana Kurowskiego, wyznaczonego na pełnomocnika prezydenta ds. budowy Muzeum. Architekci zaproszeni do współpracy, Konrad Kucza-Kuczyński i Andrzej Miklaszewski przedstawiają projekt harmonogramu prac na terenie Gazowni, uwzględniający zarówno Muzeum Powstania Warszawskiego, jak i Panoramę.

31 lipca 2003

Prezydent Lech Kaczyński podejmuje decyzję lokalizującą siedzibę przyszłego Muzeum ostatecznie na terenie dawnej elektrowni tramwajowej przy ul. Przyokopowej 28. Lokalizacja ta wydaje się bowiem lepsza niż na terenie Gazowni.

Jednocześnie powołany zostaje nowy pełnomocnik d/s budowy Muzeum – Jan Ołdakowski, który zapowiada ogłoszenie konkursów na projekt architektoniczny i koncepcję ideowo-artystyczną przyszłej ekspozycji.

Zgodnie z zapowiedziami Muzeum Powstania Warszawskiego ma zostać otwarte dla publiczności 1 sierpnia 2004 r.

Barbara Puszkin

OŚRODEK DOKUMENTACJI I BADAŃ – KORCZAKIANUM
10 LAT DZIAŁALNOŚCI

W roku 2003 mija 10 lat od utworzenia KORCZAKIANUM – Ośrodka Dokumentacji i Badań spuścizny życiowej Janusza Korczaka (nazwisko rodowe Henryk Goldszmit, 1878–1942). Minęło także 25 lat od chwili, gdy podjęto systematyczną działalność naukową mającą na celu zbadanie znaczenia i aktualności Korczakowskich idei i dzieła – zrozumienia ich humanistycznego przesłania. Konieczne było dotarcie do wielu ocalałych, acz rozproszonych czy zapomnianych, materiałów oraz do źródeł o charakterze archiwalnym, zebranie i przeanalizowanie bogatej i różnorodnej literatury wspomnieniowej poświęconej Korczakowi. Należało gromadzić planowo i systematycznie nowe elementy wiedzy o życiu, działalności i twórczości Korczaka, podejmując rozległe i pogłębione badania. „Pedagogika Korczaka – pisał Stefan Wołoszyn – przynależy już wprawdzie do historii wychowania, lecz pozostaje ciągle żywa dla współczesności i przyszłości jako pedagogika wiary w niezniszczalne wartości człowieka, których ucieleśnieniem jest nade wszystko dzieciństwo i młodość, jako pedagogika niezbywalnych wobec tego praw każdego dziecka do rozumnego, pełnego rozwoju i wychowania, jako pedagogika serca i zaufania, jakiego każde dziecko jako człowiek oczekuje, oraz jako pedagogika takiego wychowawcy, którego opiece dziecko może słusznie zaufać, iż nie zawiedzie i będzie oparciem nawet w najtrudniejszych okolicznościach”¹.

Z HISTORII

Druga wojna światowa zniszczyła ogromny, stworzony przez Korczaka, dorobek dokumentacyjny z kilkudziesięciu lat jego własnej obserwacji

¹ S. Wołoszyn, *Janusz Korczak w dziejach wychowania*, w: *Janusz Korczak. Życie i dzieło. Materiały z Międzynarodowej Sesji Naukowej. Warszawa, 12–15 października 1978 r.*, Warszawa 1982, s. 35.